

NIEDERSCHLESIEN

Freistaat Sachsen + Województwo Dolnośląskie

TRZESZCZONA

in PPODNY

- 01 ziemski Wrocław/ Breslau Lk.
- 02 grodzki Wrocław/ Breslau St.
- 03 Bolesławiec/ Bunzlau
- 04 Ząbkowice Śląskie/ Frankenstein
- 05 Kłodzko/ Glatz
- 06 Głogów/ Glogau
- 07 Złotoryja/ Goldberg-Haynau
- 08 Görlitz
- 09 Zgorzelec/ Görlitz
- 10 Zielona Góra/ Grünberg
- 11 Góra/ Guhrau
- 12 ziemski Jelenia Góra/ Hirschberg Lk.
- 13 grodzki Jelenia Góra/ Hirschberg St.
- 14 Hoyerswerda
- 15 Jawor/ Jauer
- 16 Kamenz
- 17 Kamienna Góra/ Landeshut
- 18 Lubań/ Lauban
- 19 ziemski Legnica/ Liegnitz Lk.
- 20 grodzki Legnica/ Liegnitz St.
- 21 Löbau/ Zittau
- 22 Lwówek Śląskie/ Löwenberg
- 23 Lubin/ Lüben
- 24 Milicz/ Militzsch
- 25 Namysłów/ Namslau
- 26 Środa Śląska/ Neumarkt

OPUSTOSZAŁE/ ENTLEERT STRACONE/ VERLOREN

TECHNIKA + SZTUKA/ TECHNIK + KUNST CZAS PRZEŁOMU/ UMBRUCHSZEIT

WILLE W MIEŚCIE/ VILLEN IN DER STADT WILLE NA WSI/ VILLEN AUF DEM LANDE

PROSTO, PRAKTYCZNIE, DOBRZE/ EINFACH, PRAKTISCH, GUT

W SŁUŻBIE POBOŻNOŚCI/ IM DIENSTE DER FRÖMMIGKEIT

OD DOMU STANÓW DO DOMU STARCÓW/ VOM STÄNDEHAUS ZUM ALTERSHEIM

PRZECHADZKA PO PARKU/ LUSTWANDELN IM PARK SCHODY W MIASTACH/ STEIGEN IM STADTRAUM

FANTAZJE BUDOWLANE PEWNEGO PRUSKIEGO KSIĘCIA/ DIE BAULLUST EINES PREUSSENPRINZEN

DOM KUPIECKI JAKO MUZEUM ŚLĄSKIE/ EIN HALLENHAUS ALS SCHLESISCHES MUSEUM PAŁAC MIEJSKI/ STADTPALAIS

DAWNIJ BUDYNEK ZARZĄDU PROWINCJI ŚLĄSKIEJ DZIŚ MUZEUM NARODOWE/ DAMALS PROVINZIALREGIERUNG/ HEUTE NATIONALMUSEUM

TURNIEJE RYCERSKIE/ RITTERSPIELE

GRANDEZZA/ GRANDEZZA

LECZNICTWO + SANATORYJNE/ HEILEN + BÄDERKULTUR

WŁADZA MIESZCZAN/ BÜRGERHERRSCHAFT

DAWNE DOMY HANDLOWE/ ALTE HANDELSHÄUSER

ZIEMIANTWO/ LANDADEL

DLA PROSTYCH LUDZI/ FÜR EINFACHE LEUTE

WOJNA RELIGIJNA/ GLAUBENSKRIEG

MODERNA XX WIEKU/ MODERNE DES 20. JAHRHUNDERTS

PRZEMIANY Z DUCHEM CZAŚOW/ WANDEL IM ZEITGEIST

Podstawa-mapa Śląska
stan na 1914r.

Struktura administracyjna
stan na II/ 2008

- 27 NOL
- 28 Oleśnica/ Oels
- 29 Oława/ Ohlau
- 30 Polkowice/ Polkwitz
- 31 Dzierżoniów/ Reichenbach
- 32 Świdnica/ Schweidnitz
- 33 Strzelin/ Strehlen
- 34 Trzebnica/ Trebnitz
- 35 ziemski Wałbrzych/ Waldenburg Lk.
- 36 grodzki Wałbrzych/ Waldenburg St.
- 37 Wotów/ Wohlau

Województwo Dolnośląskie + Freistaat Sachsen

DOLNYM ŚLĄSKU

ZAMIAST WSTĘPU

» WYBÓR

Wystawa pokazuje jak w kalejdoskopie 21 aspektów architektury schodów. Ekspozowane są 52 przykłady historycznych schodów. Zamierzeniem wystawy jest ujęcie schodów w 118 założeniach architektonicznych w 63 miejscowościach, przedstawione w dokumentacji schodów („Vademecum, Compendium, Archiwum fotograficzne”), „Dolny Śląsk”.

» INTENCJA „POSZUKIWANIE SKARBÓW”

Każdy z nas chodzi po schodach. Za ich pomocą pokonujemy różnice poziomu, to ich przeznaczenie użytkowe, - jednak schody to jednocześnie coś więcej! Schody, według Friedricha Mielke (nestora skalologii/nauki o schodach), „...są nie tylko centrami komunikacji, skrzyżowaniami poziomymi i pionowymi ciągów komunikacyjnych, są (również) wizytówką ambicji, którą inwestor chciał pokazać. One nie tylko pełnią swą funkcję, ale same są nośnikiem indywidualnych cech i aspiracji. Ponieważ nikt nie może wchodzić po schodach bez dotykania stopni, ich wymiary muszą (najpierw) być dopasowane do kroku ludzkiego. Wejścia na piętra (ponadto) są odzwierciedleniem zarówno ogólnych stosunków społecznych jak i sposobu wchodzenia po schodach poszczególnych osób. Schody reprezentują (ogólnie rzecz biorąc) zasady architektoniczne, techniczne i plastyczne umiejętności, określone uwarunkowania historyczne i ludzi, dla których zostały zbudowane. W ich dyspozycji i w detalach ogniskują się jak w soczewce usiłowania, zamierzenia i realne stany rzeczy. Schody bardziej niż inne elementy architektury są w stanie odzwierciedlać nasz świat. Tak jak dziedzictwo przypomina to o swoim twórcy i nakłania nas do starannego, odpowiedzialnego obchodzenia się. Narody i ludzie (nastawieni pokojowo lub agresywni) są poddani zrządzeniom losu (spowodowanym lub znoszonym). Pokolenia się zmieniają. Ale ich dzieła są skarbami, które należy zachować. Trzeba tylko dojrzeć w nich skarby.” Nasze, poszukiwanie skarbów’ zaprowadziło nas do niegdysiejszego pruskiego Dolnego Śląska – dzisiejszego województwa dolnośląskiego i do śląskiej części Wolnego Państwa Związkowego Saksonii. Przy czym w ramach naszej niemiecko-polskiej współpracy aspekty narodowe grały nieporównanie mniejszą rolę niż przedstawiane wartości kulturalne, wartości pojmowane jako wspólne europejskie dziedzictwo, które możemy na nowo ubogacać naszym własnym tworzeniem.

TD: IMPRESSUM

Wystawa Śląsko-Górnośląskiego Związku Muzeów przygotowana przez: blaneckarchitekten - inż. Boris Aleksander Blanek, Prof. Dr Hans Dieter Blanek we współpracy z mgr Grzegorzem Grajewskim i mgr Zbigniewem Kulikiem (zdjęcia). Projekt dofinansowany przez Miasto Jelenia Góra i Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

» TEMAT/ THEMEN

- » OPUSTOSZAŁE/ ENTLEERT 16
Lauta OT Laubusch/ Szkoła/ Am Markt, Schulstrasse 14
Hoyerswerda/ Budynek płytowy/ Otto-Dix-Strasse 13
- » STRACONE/ VERLOREN 37
Głębowice/ pałac 28
Glumbowitz/ Schloß
Brzezinka/ pałac/ Plac Wolności
Briesel/ Schloß
- » WILLE NA WSI/ VILLEN AUF DEM LANDE 13
Szkłarska Poręba/ dom sombarta/ ul. Michalowka 32 13
Schreiberbau/ Villa Sombart
Szkłarska Poręba/ dom gerharta hauptmanna/ ul. Poggorze 9 13
Aagnetendorf/ Gerhart-Hauptmann-Haus
- » WILLE W MIEŚCIE/ VILLEN IN DER STADT 08
Görlitz/ Villa/ Mühlweg 17 08
Görlitz/ Villa/ Struvestr. 15
- » W SŁUŻBIE POBOŻNOŚCI/ IM DIENSTE DER FRÖMMIGKEIT 05
Wambierzyce/ Kościół/ Kalvaria/ Plac Najświętszej Marii Panny 14 17
Albendorf/ Kirche/ Kalvarienwege u. Kapellen
Krzeszów/ Kalvaria/ Kaplica 01
Grüssau/ Kalvarienweg u. Kapellen
Sośnica/ Kościół (Święte Schody)
Schosnitz/ Kirche (Heilige Stiege)
- » CZAS PRZEŁOMU/ UMBRUCHSZEIT 22
Lwówek Śląski/ Ratusz/ Plac Wolności; Rynek 17
Löwenberg/ Rathaus
Kamienna Góra/ Ratusz/ Plac Grunwaldzki 04
Landeshut/ Rathaus
Ziębice/ Ratusz/ ul. Grunwaldzka, Rynek
Münsterberg/ Rathaus
- » PRZEMIANY Z DUCHEM CZAŚÓW/ WANDEL IM ZEITGEIST 14
Hoyerswerda/ Dawna Siedziba Powiatu/ S.-G.-Frentzel-Strasse 1 14
Hoyerswerda/ Ratusz z przybudówką/ Markt 1
- » MODERNA XX WIEKU/ MODERNE DES 20. JAHRHUNDERTS 02
Wrocław/ Dom dla samotnych/ ul. Kopernika 5 02
Breslau/ Ledigenheim
Wrocław/ Miejska Kasa Oszczędności, Banku WBK/ Rynek 11-12 21
Breslau/ ehemalige Stadtparkasse, Bank
Löbau/ Dom Schminke/ Kirschallee 1b
- » PROSTO, PRAKTYCZNIE, DOBRZE/ EINFACH, PRAKTISCH, GUT 17
Krzeszów/ Kolegiata w Krzeszowie/ (_) 33
Grüssau/ Stiftskirche
Konary/ Spichlerz/ (_)
Kunern/ Speichergebäude

- » WŁADZA MIESZCZAN/ BÜRGERHERRSCHAFT 08
Görlitz/ Ratusz/ Untermarkt 6-8 20
Legnica/ Ratusz/ Rynek
Liegnitz/ Rathaus
- » GRANDEZZA/ GRANDEZZA 05
Międzylesie/ Pałac/ Plac Wolności 07
Mittelwalde/ Schloß
Grodziec/ Pałac/ (_)
Gröditzberg/ Schloß
- » PRZECHADZKA PO PARKU/ LUSTWANDELN IM PARK 05
Bożkow/ Park/ (_) 27
Eckersdorf/ Parkanlage
Bad Muskau (Łęknica)/ Park Mużakowski
Bad Muskau (Łęknica)/ Parkanlage/ Schloßstrasse 4
- » SCHODY W MIASTACH/ STEIGEN IM STADTRAUM 05
Bystrzyca Kłodzko/ Miasto/ ul. Rycerska, ul. Podmiejska 22
Habelschwerdt/ Stadtraum + Stadttor
Lubomierz/ Miasto, Ratusz/ Plac Wolności, Rynek
Liebenthal/ Stadtraum + Rathaus
- » DAWNE DOMY HANDLOWE/ ALTE HANDELSHÄUSER 08
Görlitz/ Hallenhaus (Dom Biblijny)/ Neissstrasse. 29 08
Görlitz/ Hallenhaus/ Untermarkt 25
- » ZIEMIAŃTWO/ LANDADEL 01
Krzyżowice/ Pałac/ ul. Główna 2 12
Kreiselwitz-Schlanz/ Schloß
Łomnica/ (stary) Pałac/ ul. Karpnicka 3
Lomnitz/ (altes) Schloß 32
Krzyżowa/ Pałac/ Krzyżowa 7
Kreisau/ Schloß
- » DLA PROSTYCH LUDZI/ FÜR EINFACHE LEUTE 31
Piława Górna/ Kamienica/ Plac Piastów Śląskich 16
Gnadenfrei/ Bürgerhaus
Lauta OT Laubusch/ Budynek/ Südstrasse 4
- » PAŁAC MIEJSKI/ STADTPALAIS 02
Wrocław/ Pałac rodziny Wallenberg-Pachaly/ ul. Karola Szajnochy 10 02
Breslau/ Palais Wallenberg-Pachaly
- » WOJNA RELIGIJNA/ GLAUBENSKRIEG 15
Jawor/ Kościół Pokoju/ Park Pokoju 2 02
Jauer/ Friedenskirche
Wrocław/ Uniwersytet (Kolegium Jezuickie)/ Plac Uniwersytecki 1 18
Breslau/ Universität (Jesuitenkolleg)
- » TURNIEJE RYCERSKIE/ RITTERSPIELE 07
Grodziec/ Zamek/ (_) 18
Gröditzberg/ Burg
Lesna-Czocho/ Zamek/ (_)
Tzchocho/ Burg

- » TECHNIKA + SZTUKA/ TECHNIK + KUNST 02
Wrocław/ Wieża ciśnień/ ul. Na Grobli 05
Breslau, Wasserhebewerk
- » LEZNICTWO + SANATORYJNE/ HEILEN + BÄDERKULTUR 10
Łądek Zdrój/ Zakład Wojciech/ Plac Mariański 3 02
Bad Landeck/ Marienbad
Trzebiechów/ Sanatorium/ ul. Sulechowska 1
Trebschen/ Sanatorium
- » OD DOMU STANÓW DO DOMU STARCÓW/
VOM STÄNDEHAUS ZUM ALTERSHEIM 08
Görlitz/ Izba Stanów, Dom Starców/ Dr.-Kahlbaum-Allee 15
- » DAWNIEJ BUDYNEK ZARZĄDU PROWINCJI ŚLĄSKIEJ DZIŚ MUZEUM
NARODOWE/
DAMALS PROVINZIALREGIERUNG/ HEUTE NATIONALMUSEUM 02
Wrocław/ Muzeum Narodowe/ Plac Powstańców Warszawy 08
Breslau/ Nationalmuseum
Görlitz/ Schlesisches Museum (Piękny Dwór)/ Brüderstr. 8 08
Görlitz/ Hallenhaus/ Untermarkt 4
- » FANTAZJE BUDOWLANE PEWNEGO PRUSKIEGO KSIĘCIA/
DIE BAULUST EINES PREUSSENPRINZEN 04
Kamieniec Żąbkowicki/ Zalozenie Pałacowe/ (_) 04
Kamenz/ Schloßanlage
Kamieniec Żąbkowicki/ Park
Kamenz/ Parkanlage

Muzeum Miejskie
dom
Gerharta Hauptmanna

Miasto
Jelenia Góra

Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna”
Städtisches Museum Gerhart-Hauptmann-Haus
ul. Michalowicka 32, 58-570 Jelenia Góra
tel: +48(0)75- 755 32 86, fax: +48(0)75- 755 63 95
www.muzeum-dgh.pl, kontakt@muzeum-dgh.pl